

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

طرح درس (lesson plan)

دانشکده: پیرا پزشکی مقطع و رشته: کارشناسی ناپیوسته رادیولوژی

نام درس: دانش خانواده و جمعیت **تعداد واحد: ۲ واحد** **نوع واحد: نظری** **پیش نیاز: ندارد**

زمان برگزاری کلاس: دوشنبه ۱۰-۱۲ **محل برگزاری: کلاس B6** **تاریخ امتحان: ۹۵/۱۱/۴**

تعداد دانشجویان: **مدرس: محمدصادق احمدی**

شرح درس:

« دانش خانواده و جمعیت » عنوانی است در جهت استحکام و تعالی خانواده و مسئله جمعیت و مشکلات آن که دربردارنده مجموعه ای از دانش های شناختی، مهارتی و رفتاری است. این دوره می تواند آگاهی بخش دانشجویان در عرصه های مختلف نهاد خانواده، قبل و بعد از تشکیل خانواده باشد. مهارت ها و آمادگی های قبل از ازدواج و نحوه مدیریت عاطفی، اخلاقی و رفتاری پس از ازدواج از جمله مباحثی است که این دوره عهده دار آن است.

بنام خداوند بخشنده‌ی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
دانش خانواده و جمعیت

جلسه اول

هدف کلی: آشنایی و درک روابط پیش از ازدواج

اهداف شناختی جلسه اول: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ نیازهای اساسی جوان را توصیف کند.
- ❖ علل و انگیزه های دوستی با جنس مخالف را بیان کند.
- ❖ پیامدهای ارتباط دوستانه با جنس مخالف را توضیح دهد.
- ❖ مهارت های ارتباط شایسته با جنس مخالف را لیست کند.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه اول (مدت زمان)
پرسش شفاهی	پرسش و پاسخ سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو	نیازهای اساسی جوان	روابط قبل از ازدواج	۱۰۰ دقیقه
		انگیزه های دوستی با جنس مخالف		
		آسیب ها و پیامدهای ارتباط دوستانه با جنس مخالف		
		مهارت های رفتاری در روابط با جنس مخالف		

جلسه دوم

هدف کلی: فراگیری مهارت های تشکیل خانواده (پیش از ازدواج)

اهداف شناختی جلسه دوم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ پیامد رابطه آزاد با جنس مخالف را ارزیابی کند.
- ❖ مهارت های خویشتن داری تا آستانه ازدواج لیست کند.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه دوم (مدت زمان)
MCQ	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو پرسش و پاسخ	پیامد رابطه آزاد با جنس مخالف	روابط قبل از ازدواج	۱۰۰ دقیقه
		هم خانگی یا زندگی مشترک بدون ازدواج		
		مهارت ها و راهکارهای مدیریت غریزه جنسی		

بنام خداوند بخشنده‌ی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
دانش خانواده و جمعیت

جلسه سوم

هدف کلی: فراگیری مهارت های تشکیل خانواده (ازدواج و موانع پیش رو)

اهداف شناختی جلسه سوم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ کارکرد های ازدواج را بیان و ضرورت آن را شرح دهد.
- ❖ موانع احتمالی پیش روی جوان برای ازدواج را نام ببرد.
- ❖ در برخورد با موانع ازدواج راهکارهای مناسب را ارائه دهد.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

جلسه سوم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	ازدواج و موانع آن	ازدواج و کارکردهای آن	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو	پرسش شفاهی
		تسهیل ازدواج در رویارویی با موانع مختلف		

جلسه چهارم

هدف کلی: فراگیری مهارت های تشکیل خانواده (انتخاب همسر)

اهداف شناختی جلسه چهارم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ معیارهای مختلف همسرگزینی را ارزیابی کند.
- ❖ نظرات و دیدگاههای مختلف پیرامون معیار ازدواج را با یکدیگر مقایسه کند.
- ❖ راههای شناخت فرد مناسب برای ازدواج را بیان کند.
- ❖ برخی از مهارت های انتخاب همسر شایسته را لیست کند.
- ❖ برخی علل انتخاب های نادرست در ازدواج را تحلیل کند.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

جلسه چهارم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	انتخاب همسر	معیارهای همسر گزینی	سخنرانی تعاملی	MCQ
		راههای شناخت فرد مناسب برای ازدواج		
		مهارت های انتخاب همسر شایسته		

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
دانش خانواده و جمعیت

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی با مهارت های تحکیم خانواده

اهداف شناختی جلسه پنجم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ عوامل تحکیم خانواده را توضیح دهد.
- ❖ نقش مؤثر دین در تحکیم خانواده را شرح و آن را با سایر سبک های زندگی مقایسه کند.
- ❖ پیامدهای زندگی با محوریت محبت و گذشت را توصیف کند.
- ❖ تأثیر ارضای صحیح نیاز جنسی در تحکیم خانواده را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه پنجم (مدت زمان)
MCQ	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ بحث و گفتگو	عوامل شناختی، مهارتی و رفتاری در تحکیم خانواده	عوامل تحکیم خانواده	۱۰۰ دقیقه
		نقش دین در تحکیم خانواده		
		نقش محبت و گذشت در تحکیم خانواده		
		تأثیر ارضای صحیح نیاز جنسی در تحکیم خانواده		
مهارت های لازم جهت مدیریت در برخورد با مشکلات				

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی با مهارت های تحکیم خانواده

اهداف شناختی جلسه ششم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ مهارت های لازم در تحکیم خانواده را لیست کند.
- ❖ مهارت های حل مسأله و مشکل را بیان و تأثیر مثبت رویکرد عقلانی در برخورد با مشکلات را نتیجه بگیرد.

جدول زمان بندی ارائه ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ششم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی	انواع مهارت های لازم در تحکیم خانواده	مهارت های لازم در تحکیم خانواده	۱۰۰ دقیقه
		مهارت های لازم جهت مدیریت در برخورد با مشکلات		

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
دانش خانواده و جمعیت

جلسه هفتم

هدف کلی: فراگیری مهارت های تحکیم خانواده

اهداف شناختی جلسه هفتم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ نقش هر یک از اعضاء خانواده در تحکیم نظام خانواده توضیح دهد.
- ❖ حقوق و تکالیف اعضای خانواده را نام برده و آنها را طبقه بندی کند.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

جلسه هفتم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	نقش اعضاء خانواده و حقوق متقابل	نقش اعضاء در تحکیم خانواده	سخنرانی تعاملی	پرسش شفاهی
		حقوق و تکالیف همسران نسبت به یکدیگر		

جلسه هشتم

هدف کلی: آشنایی با آسیب های خانواده معاصر

اهداف شناختی جلسه هشتم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ مشکلات و مسائل خانواده معاصر را توصیف کند.
- ❖ عوامل تضعیف کارآمدی خانواده را شرح دهد و آن را تجزیه و تحلیل کند.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

جلسه هشتم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	خانواده معاصر	مسائل و مشکلات خانواده معاصر	سخنرانی تعاملی	پرسش شفاهی
		عوامل تضعیف کارآمدی خانواده		

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
دانش خانواده و جمعیت

جلسه نهم

هدف کلی: درک ضرورت ایمن سازی خانواده

اهداف شناختی جلسه نهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

❖ با بررسی آسیب های خانواده معاصر، مهارت های لازم برای رفع آنها را ارائه کند.

جدول زمان بندی ارائه ی مطالب

جلسه نهم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	ایمن سازی خانواده از آسیب ها	راههای ایمن سازی خانواده	سخنرانی تعاملی	پرسش شفاهی
		مهارت های لازم برای رفع آسیب ها		

جلسه دهم

هدف کلی: طلاق

اهداف شناختی جلسه دهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ عوامل طلاق را بشناسد و آن را تجزیه و تحلیل کند.
- ❖ پیامدهای طلاق را نام ببرد و انواع آن را طبقه بندی کند.
- ❖ راهکارهایی برای کاهش فروپاشی خانواده بیان کند.

جدول زمان بندی ارائه ی مطالب

جلسه دهم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	طلاق و پیامدهای آن	عوامل طلاق	سخنرانی تعاملی	پرسش شفاهی
		پیامدهای فردی، خانوادگی و اجتماعی طلاق		
		راهکارهای کاهش فروپاشی خانواده		

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
دانش خانواده و جمعیت

جلسه یازدهم

هدف کلی: فراگیری مهارت های ترمیم خانواده آسیب دیده از طلاق

اهداف شناختی جلسه یازدهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود:

- ❖ گریزناپذیری طلاق را توجیه کند.
- ❖ راهکارهای ترمیم خانواده‌های آسیب دیده از طلاق را ارائه کند.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه یازدهم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو	گریزناپذیری طلاق	کاهش آسیب ناشی از طلاق	۱۰۰ دقیقه
		راهکارهای کاهش آسیب ناشی از طلاق		
		پذیرش موقعیت جدید		
		نیازهای فرزندان پس از طلاق		
		تقویت پیوندهای اجتماعی		

جلسه دوازدهم

هدف کلی: درک ضرورت فرزندآوری

اهداف شناختی جلسه دوازدهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود:

- ❖ اهمیت و جایگاه فرزندآوری در اسلام را توضیح دهد.
- ❖ آثار فردی و خانوادگی فرزندآوری را لیست کند.
- ❖ آسیب های تک فرزندی را توصیف کند.
- ❖ تئوری «فرزند کمتر، زندگی بهتر» را تحلیل و آن را نقد کند.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه دوازدهم (مدت زمان)
MCQ	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو پرسش و پاسخ	اهمیت و جایگاه فرزندآوری در اسلام	فرزند آوری	۱۰۰ دقیقه
		آثار و فواید فردی و خانوادگی فرزندآوری		
		پیامدهای تک فرزندی		

بنام خداوند بخشنده‌ی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
دانش خانواده و جمعیت

جلسه سیزدهم

هدف کلی: درک ضرورت فرزندپروری

اهداف شناختی جلسه سیزدهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ اهمیت و ضرورت فرزندپروری را بیان کند.
- ❖ برخی از اصول تربیت فرزند را توضیح دهد.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه سیزدهم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو پرسش و پاسخ	نیازهای فرزندان و طبقه بندی آن	فرزندپروری	۱۰۰ دقیقه
		نقش محبت، امنیت، نظارت و هدایت در تربیت فرزند		
		آثار ایجاد خودباوری و تقویت مسئولیت پذیری در فرزند		

جلسه چهاردهم

هدف کلی: جمعیت

اهداف شناختی چهاردهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ جمعیت و جمعیت شناسی را تعریف کند.
- ❖ روند تحولات جمعیتی در جهان را شرح دهد.
- ❖ دیدگاه طرفداران افزایش و کاهش جمعیت را ارزیابی کند.
- ❖ رابطه معنادار بین جمعیت و نظام سلطه را توصیف کند.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه چهاردهم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو پرسش و پاسخ	ماهیت جمعیت و جمعیت شناسی	جمعیت	۱۰۰ دقیقه
		روند تحولات جمعیتی در جهان		
		دیدگاه‌های مختلف درباره جمعیت		
		جمعیت و نظام سلطه		

بنام خداوند بخشنده‌ی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
دانش خانواده و جمعیت

جلسه پانزدهم

هدف کلی: آشنایی با مفهوم جمعیت و چالش‌های پیش‌رو در حوزه جمعیت

اهداف شناختی جلسه پانزدهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ عوارض و چالش‌های کاهش جمعیت و افزایش نرخ سالمندی را شرح دهد.
- ❖ سیر تحولات جمعیت در ایران را توصیف کند.
- ❖ سیاست‌های جمعیتی ایران را ارزیابی کند.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

جلسه پانزدهم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	چالش جمعیتی	عوارض کاهش جمعیت	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ	پرسش شفاهی
		سیر تحولات جمعیت		
		سیاست‌های جمعیتی در ایران		

جلسه شانزدهم

هدف کلی: ناباروری

اهداف شناختی جلسه شانزدهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ علل ناباروری و راه‌های درمان آن به اختصار بیان کند.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

جلسه شانزدهم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	ناباروری	علل ناباروری	سخنرانی تعاملی	پرسش شفاهی
		عوامل مؤثر بر ناباروری		
		درمان ناباروری		

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
دانش خانواده و جمعیت

جلسه	موضوع	شیوه تدریس
اول	روابط پیش از ازدواج	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ بحث و گفتگو
دوم	تشکیل خانواده (پیش از ازدواج)	
سوم	تشکیل خانواده (ازدواج و موانع پیش رو)	
چهارم	تشکیل خانواده (انتخاب همسر)	
پنجم	تحکیم خانواده	
ششم	مهارت های تحکیم خانواده	
هفتم	تحکیم خانواده، حقوق و تکالیف اعضاء	
هشتم	آسیب های خانواده معاصر	
نهم	ایمن سازی خانواده	
دهم	طلاق	
یازدهم	ترمیم خانواده آسیب دیده از طلاق	
دوازدهم	فرزند آوری	
سیزدهم	فرزند پروری	
چهاردهم	جمعیت	
پانزدهم	جمعیت و چالش های پیش رو	
شانزدهم	ناباروری	
آزمون پایانی		۱۳۹۵/۱۱/۴

جزئیات ارزیابی پایان ترم:

- ۱) آزمون کتبی پایان ترم ۷۰٪
- ۲) فعالیت و مشارکت در کلاس ۱۰٪
- ۳) آزمون های شفاهی و کتبی کلاسی ۲۰٪

در طول ترم از دانشجویان انتظار می رود:

- ۱) به مطالب ارائه شده گوش فرا دهند.
- ۲) در بحث های گروهی مشارکت نمایند.
- ۳) با توجه به مشخص شدن موضوعات هر جلسه، با پیش مطالعه در کلاس حاضر شوند.

بنام خداوند بخشنده‌ی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
دانش خانواده و جمعیت

منابع فارسی:

- ۱) احمدی، محمدرضا، روابط دختر و پسر، نشر معارف، قم، ۱۳۸۶.
- ۲) اسعدی، سیدحسن، خانواده و حقوق آن، به نشر، مشهد، ۱۳۸۷.
- ۳) افروز، غلامعلی، روان شناسی ازدواج و شکوه همسری، انتشارات دانشگاه تهران، تهران، ۱۳۸۹.
- ۴) پناهی، علی احمد، همسرگزینی چرا و چگونه؟، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم ۱۳۹۰.
- ۵) تاییب، ادوارد، بچه‌های طلاق، ترجمه توراندخت تمدن، نشر ایلاف، تهران، ۱۳۸۷.
- ۶) جمعی از نویسندگان، دانش خانواده و جمعیت، نشر معارف، قم، ۱۳۹۴.
- ۷) جهانفر، محمد، جمعیت و تنظیم خانواده، انتشارات جهاد فرهنگی، تهران، ۱۳۸۲.
- ۸) عباسوند، فریبا، مهارت های زندگی با رویکرد دینی، سروش هدایت، تهران، ۱۳۸۹.
- ۹) شجاعی، محمدصادق، نظریه های انسان سالم با نگرش به منابع اسلامی، انتشارات موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، قم ۱۳۸۹.

منابع لاتین:

- 1) Allan, G., Crow, G., **Families, Household, and Society**, Basingstoke, UK: Palgrave. 2001.
- 2) Eberstadt, Nicholas and Apoorva Shah, "Fertility Decline in the Muslim World, c.1975 -c. 2005: A Veritable Sea-change, still curiously Unnoticed." In: Groth, H. and soue – Poza, A. (eds.). **population Dynamics in muslim countries**, Berlin / Heidelberg: Springer, 2012.

بنام خداوند بخشنده‌ی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران

مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی

طرح درس (lesson plan)

دانشکده: پیرا پزشکی **مقطع و رشته:** کارشناسی ناپیوسته اتاق عمل

نام درس: متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم) **تعداد واحد:** ۲ واحد **نوع واحد:** نظری **پیش نیاز:** ندارد

زمان برگزاری کلاس: دوشنبه ۱۳-۱۵ **محل برگزاری:** کلاس B **تاریخ امتحان:** ۹۵/۱۱/۲

تعداد دانشجویان: ۱۹ **مدرس:** محمدصادق احمدی

شرح درس:

قرآن کریم به عنوان مهمترین متن دینی، شامل موضوعاتی است که راهگشای انسان در حوزه اندیشه و عمل می‌باشد. گستردگی موضوعات، جامعیت قرآن را در هدایت تأمین کرده است. آنچه در این دوره مطرح خواهد شد، بررسی موضوعی آیات قرآن کریم است. از دانشجویان انتظار می‌رود در پایان دوره با دیدگاه قرآن پیرامون برخی موضوعات که اهم رئوس آن ذکر خواهد شد، آشنا شوند.

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم)

جلسه اول

هدف کلی: درک نیاز انسان به وحی

اهداف شناختی جلسه اول: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ نیازمندی انسان به وحی را توضیح دهد.
- ❖ جایگاه قرآن و تفاوت آن با سایر کتاب‌ها را بیان کند.
- ❖ مصادیق مهوریت قرآن را برشمارد.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه اول (مدت زمان)
پرسش شفاهی	پرسش و پاسخ سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو	نیازمندی انسان به وحی	وحی و قرآن	۱۰۰ دقیقه
		قرآن از دیدگاه پیامبر، علی(ع) و اندیشمندان مسلمان		
		تفاوت قرآن با دیگر کتاب‌ها		
		مصادیق مهوریت قرآن		

جلسه دوم

هدف کلی: آشنایی با اوصاف و ویژگی‌های قرآن

اهداف شناختی جلسه دوم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ هدایتگر بودن قرآن را توضیح دهد.
- ❖ جنبه‌های اعجاز قرآن را بیان کند.
- ❖ همانندآوری قرآن را از آیات قرآن اثبات کند.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه دوم (مدت زمان)
MCQ	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ	قرآن در کتب پیشین	ویژگی‌های قرآن	۱۰۰ دقیقه
		قرآن کتاب هدایت؛ نه کتاب علمی و نه کتاب داستان		
		جنبه‌های اعجاز قرآن		
		تحدی قرآن		

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم)

جلسه سوم

هدف کلی: آشنایی با اوصاف و ویژگی های قرآن

اهداف شناختی جلسه سوم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ تحریف ناپیری قرآن را توضیح دهد.
- ❖ سازگاری و عدم مغایرت محتوایی قرآن را شرح دهد.
- ❖ قرآن را با سایر کتب مدعی هدایت مقایسه کند.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

جلسه سوم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	ویژگی های منحصر به فرد قرآن	تحریف ناپذیری قرآن	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو	پرسش شفاهی
		سازگاری و عدم مغایرت محتوایی قرآن		
		جمع بندی مطالب مطرح شده		

جلسه چهارم

هدف کلی: آشنایی با ضرورت و راهکار انس با قرآن

اهداف شناختی جلسه چهارم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ مصادیق و مراتب انس با قرآن بیان کند.
- ❖ اقسام شناخت سندی، تحلیلی و ریشه ای قرآن را شرح دهد.
- ❖ فرض های بنیادین در شناخت قرآن را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

جلسه چهارم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	شناخت و انس با قرآن	مراتب انس با قرآن	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ	MCQ
		اقسام شناخت قرآن		
		فرض های بنیادین در شناخت قرآن		

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم)

جلسه پنجم

هدف کلی: آشنایی با تفسیر قرآن و روش های آن

اهداف شناختی جلسه پنجم: در پایان درس از دانشجو انتظار می رود؛

- ❖ نیازمندی قرآن به تفسیر را تعلیل کند.
- ❖ گرایش های تفسیری را نام ببرد.
- ❖ اصلی ترین روش های تفسیری را لیست کند.

جدول زمان بندی ارائه ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه پنجم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ بحث و گفتگو	دلایل نیازمندی قرآن به تفسیر	دانش تفسیر	۱۰۰ دقیقه
		اصلی ترین روش های تفسیری		
		گرایش های تفسیری		
		تفسیر روشمند		
		تفسیر به رأی		

جلسه ششم

هدف کلی: آشنایی با رابطه علم و قرآن

اهداف شناختی جلسه ششم: در پایان درس از دانشجو انتظار می رود؛

- ❖ دیدگاه های مختلف در رابطه علم و وحی را توضیح دهد.
- ❖ رابطه داده های وحیانی و یافته های بشری را تحلیل کند.
- ❖ انواع اشارات علمی قرآن را نام ببرد.

جدول زمان بندی ارائه ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه ششم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی	انواع رابطه علم و وحی	علم و وحی	۱۰۰ دقیقه
		اشارات علمی قرآن		

بنام خداوند بخشنده‌ی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم)

جلسه هفتم

هدف کلی: آشنایی با رابطه دین و اخلاق

اهداف شناختی جلسه هفتم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ رابطه منطقی دین و اخلاق را شرح دهد.
- ❖ آثار همراهی اخلاق و دین را بیان کند.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه هفتم (مدت زمان)
MCQ	سخنرانی تعاملی	انواع رابطه دین و اخلاق آثار همراهی اخلاق و دین	رابطه دین و اخلاق	۱۰۰ دقیقه

جلسه هشتم

هدف کلی: آشنایی با سنت‌های الهی

اهداف شناختی جلسه هشتم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ سنت الهی را تعریف کند.
- ❖ تقسیم‌بندی سنت‌های الهی را بیان کند.
- ❖ ویژگی‌های سنن الهی را لیست کند.
- ❖ حوادث و اتفاقات را با سنت‌های الهی تطبیق دهد.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه هشتم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی	سنت در لغت و اصطلاح تقسیم‌بندی و ویژگی‌های سنن الهی	سنت الهی	۱۰۰ دقیقه

بنام خداوند بخشنده‌ی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم)

جلسه نهم

هدف کلی: آشنایی با قرآن و بهداشت روان

اهداف شناختی جلسه نهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود:

- ❖ انواع بیماری‌های روحی را نام ببرد.
- ❖ عوامل فشار روانی و راهکار قرآن برای تأمین بهداشت روانی را شرح دهد.
- ❖ راهکارهای معرفتی، رفتاری و عاطفی برای تأمین بهداشت روانی ارائه کند.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه نهم (مدت زمان)
MCQ	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو پرسش و پاسخ	انواع بیماری‌های روحی عوامل فشار روانی و راهکار قرآن برای تأمین بهداشت روانی راهکارهای معرفتی، رفتاری و عاطفی برای تأمین بهداشت روانی	قرآن و بهداشت روان	۱۰۰ دقیقه

جلسه دهم

هدف کلی: آشنایی با دعا و نیایش

اهداف شناختی جلسه دهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود:

- ❖ فلسفه دعا و نیایش را بیان کند.
- ❖ ماهیت واقعی دعا را شرح دهد.
- ❖ علل و عوامل عدم استجاب دعا را توضیح دهد.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه دهم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو پرسش و پاسخ	فلسفه دعا و نیایش مفهوم واقعی دعا شرایط اجابت دعا عوامل عدم استجاب دعا	دعا و نیایش	۱۰۰ دقیقه

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم)

جلسه یازدهم

هدف کلی: آشنایی با نماز

اهداف شناختی جلسه یازدهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ فلسفه فریضه نماز را از منظر آیات قرآن توجیه کند.
- ❖ رابطه نماز و بایسته‌های تأثیری آن بر سایر اعمال را توضیح دهد.

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه یازدهم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو	جایگاه نماز در میان آموزه های دینی	نماز	۱۰۰ دقیقه
		اهمیت نماز و فلسفه آن		
		رابطه نماز با سایر شئون رفتاری انسان		
		شرط صحت و قبولی نماز		

جلسه دوازدهم

هدف کلی: آشنایی با عوالم بعد از دنیا

اهداف شناختی جلسه دوازدهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ ویژگی های عالم برزخ را لیست کند.
- ❖ نشانه ها و مراحل قیامت را شرح دهد

جدول زمان‌بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه دوازدهم (مدت زمان)
MCQ	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو پرسش و پاسخ	برزخ و ویژگی‌های آن - حالات انسان در برزخ	عوالم بعد از دنیا	۱۰۰ دقیقه
		نشانه‌های قیامت - مراحل رستاخیز		
		ثبت و ضبط اعمال		

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم)

جلسه سیزدهم

هدف کلی: آشنایی با تفسیر سوره توحید

اهداف شناختی جلسه سیزدهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ محتوای سوره توحید را بیان کند.
- ❖ ابعاد یکتایی خداوند را شرح دهد.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه سیزدهم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو پرسش و پاسخ	محتوای سوره توحید و فضیلت های آن	سوره توحید	۱۰۰ دقیقه
		معنای احد و واحد بودن خداوند		
		ابعاد یکتایی خداوند		
		نکته های تفسیری سوره قدر		

جلسه چهاردهم

هدف کلی: آشنایی با تفسیر سوره قدر

اهداف شناختی جلسه چهاردهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ محتوای سوره قدر را بیان کند.
- ❖ نکته های تفسیری سوره قدر را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

ارزشیابی	شیوه تدریس	رئوس مطالب	موضوع درس	جلسه چهاردهم (مدت زمان)
پرسش شفاهی	سخنرانی تعاملی بحث و گفتگو پرسش و پاسخ	محتوای سوره قدر و فضیلت های آن	سوره قدر	۱۰۰ دقیقه
		دلیل نامگذاری سوره قدر		
		شب قدر در امت های پیشین		
		نکته های تفسیری سوره قدر		

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم)

جلسه پانزدهم

هدف کلی: درک حکمت هایی از قرآن

اهداف شناختی جلسه پانزدهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ رابطه حدود اسلامی و آزادی انسان را شرح دهد.
- ❖ اهداف آفرینش جهان و انسان را توضیح دهد.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

جلسه پانزدهم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	حکمت هایی از قرآن	رابطه حدود اسلامی و آزادی انسان	سخنرانی تعاملی	پرسش شفاهی
		اهداف آفرینش جهان و انسان	پرسش و پاسخ	

جلسه شانزدهم

هدف کلی: درک حکمت هایی از قرآن

اهداف شناختی جلسه شانزدهم: در پایان درس از دانشجو انتظار می‌رود؛

- ❖ پیوند مفهومی پرستش خداوند و احسان به والدین را توضیح دهد.
- ❖ حکمت تشویق به ازدواج و پیامدهای آن را بیان کند.
- ❖ به برخی از حکمت های مالی قرآن کریم اشاره کند.

جدول زمان بندی ارائه‌ی مطالب

جلسه شانزدهم (مدت زمان)	موضوع درس	رئوس مطالب	شیوه تدریس	ارزشیابی
۱۰۰ دقیقه	حکمت هایی از قرآن	پرستش خداوند و احسان به والدین	سخنرانی تعاملی	ارائه‌ی خلاصه درس
		ازدواج و پیامدهای فردی و اجتماعی آن		
		دستورات مالی قرآن و حکمت های آن		

بنام خداوند بخشندهی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم)

شبهه تدریس	موضوع	جلسه
سخنرانی تعاملی پرسش و پاسخ بحث و گفتگو	نیاز انسان به وحی	اول
	اوصاف و ویژگی های قرآن	دوم
	اوصاف و ویژگی های قرآن	سوم
	انس با قرآن	چهارم
	تفسیر قرآن	پنجم
	علم و قرآن	ششم
	دین و اخلاق	هفتم
	سنت های الهی	هشتم
	قرآن و بهداشت روان	نهم
	دعا و نیایش در قرآن	دهم
	نماز در قرآن	یازدهم
	عوالم بعد از دنیا	دوازدهم
	تفسیر سوره توحید	سیزدهم
	تفسیر سوره قدر	چهاردهم
	حکمت هایی از قرآن ۱	پانزدهم
	حکمت هایی از قرآن ۲	شانزدهم
	۱۳۹۵/۱۱/۲	آزمون پایانی

جزئیات ارزیابی پایان ترم:

- آزمون کتبی پایانی ۷۰٪
- فعالیت و مشارکت در کلاس ۱۰٪
- آزمون های شفاهی و کتبی کلاسی ۲۰٪

در طول ترم از دانشجویان انتظار می رود:

- به مطالب ارائه شده گوش فرا دهند.
- در بحث های گروهی مشارکت نمایند.
- با توجه به مشخص شده موضوعات هر جلسه، با پیش مطالعه در کلاس حاضر شوند.

بنام خداوند بخشنده‌ی بخشایشگر

دانشگاه علوم پزشکی ایران
مرکز مطالعات و توسعه آموزش پزشکی
طرح درس (lesson plan)
متون اسلامی (تفسیر موضوعی قرآن کریم)

منابع فارسی:

- ۱) قرآن کریم
- ۲) قرآتی، محسن، تفسیر موضوعی قرآن کریم، نشر معارف، قم، ۱۳۹۱.
- ۳) جمعی از نویسندگان، تفسیر موضوعی قرآن کریم، نشر معارف، قم، ۱۳۹۰.
- ۴) اسلام و بهداشت روان، (مجموعه مقالات)، نشر معارف، قم، ۱۳۸۲.
- ۵) رضایی اصفهانی، محمدعلی، پژوهشی در اعجاز علمی قرآن، کتاب مبین، رشت، ۱۳۸۱.
- ۶) مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، چاپ چهل و هفتم، دارالکتب الاسلامیه، تهران، ۱۳۸۴.
- ۷) بابایی، علی اکبر و دیگران، روش شناسی تفسیر قرآن، سمت، تهران، ۱۳۷۹.
- ۸) خسروپناه، عبدالحسین، کلام جدید با رویکرد اسلامی، نشر معارف، قم، ۱۳۸۹.
- ۹) یوسفیان، حسن، کلام جدید، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، قم، ۱۳۸۷.